

21. marts 2021

Notat med en vurdering af den samlede effekt på smittespredning af scenarier som ekspertgruppen for matematisk modellering har regnet på samt yderligere lempelser i henhold til de kvalitative risikovurderinger.

Ekspertgruppen for matematisk modellering har i ”Tillægsnotat af den 21. marts 2021” beskrevet epidemiudviklingen ud fra beregninger af åbningerne iværksat fra d. 8. februar til d. 22. marts i kombination med tre forskellige scenarier af lempelser på uddannelsesområdet og indenfor de liberale erhverv efter d. 6. april.

Derudover er der på baggrund af Statens Serum Instituts kvalitative vurderinger lagt op til en lempelse af forsamlingsforbuddet fra 5 til 10 personer udendørs, åbning for udendørs gudstjenester op til 50 personer samt fuld fremmøde for elever der skal deltage i certifikatfag og for elever i skolepraktik. Disse lempelser træder i kraft 22. marts, og indgår ikke i modelberegningen af det nye grundscenarie, da det er vurderet kvalitativt.

For de lempelser, der skal træde i kraft 6. april, er der samtidig tilføjet to elementer, som ikke indgår i modelberegningerne, men er vurderet kvalitativt. Det drejer sig om:

- *Elever på erhvervsuddannelser med mange praksiselementer.* Der er i scenarie 3 lagt op til en yderligere lempelse for elever på erhvervsuddannelserne med mange praksisrettede elementer, således at de får mulighed for at fremmøde 50 pct. af tiden, mens der for øvrige elever på ungdomsuddannelserne (eksklusiv afgangsklasser) er tale om fremmøde 20 pct. af tiden. Dette vurderes kvalitativt.
- *Afgangsstuderende på videregående uddannelser med mange praksiselementer.* Der er i alle tre scenarier vurderet, at en målgruppe af studerende på videregående uddannelser med praksisrettede elementer har 50 pct. fremmøde og 50 pct. fjernundervisning. Der er i modelberegningerne regnet på et fremmøde for alle studerende på 20 pct. i scenarie 1 og 2 og et uændret fremmøde (dvs. ikke fremmøde) i scenarie 3. Fremmøde på 50 pct. for målgruppen af afgangsstuderende med mange praksiselementer er vurderet kvalitativt.

Den følgende tabel giver et overblik over lempelserne.

Scenarier der foretages beregninger og kvalitative vurderinger af ifm forhandlinger om genåbning 6. april 2021				
	Udgangspunkt (i hvor høj grad er området genåbnet pr. 22. marts)	Scenarie 1	Scenarie 2	Scenarie 3
Afgangsklasser i grundskolen (ekskl. efterskoler) og på ungdoms- og voksenuddannelser	50 pct. fremmøde	100 pct.	50 pct. (uændret)	50 pct. (uændret)
Grundskolens 5.-8. klasse	20 pct. udendørs	100 pct.	50 pct.	50 pct.
Ungdomsuddannelser og voksenuddannelser (ekskl. afgangsklasser)				
- Elever, der skal deltage i certifikatfag og for elever i skolepraktik	100 pct.	Uændret	Uændret	Uændret
- Elever på erhvervsuddannelser med behov for praktisk undervisning (ekskl. elever der deltager i certifikatfag og skolepraktik)	20 pct. udendørs	50 pct.	50 pct.	50 pct. (vurderes kvalitativt)
- Alle øvrige elever på ungdomsuddannelser (ikke-afgangsklasser)*	20 pct. udendørs	50 pct.	50 pct.	20 pct. ¹
Videregående uddannelse				
- Afgangsstuderende på videregående uddannelser med mange praksiselementer	Ikke fremmøde**	50 pct. (vurderes kvalitativt)	50 pct. (vurderes kvalitativt)	50 pct. (vurderes kvalitativt)
- Alle øvrige elever på videregående uddannelser*	Ikke fremmøde**	20 pct.	20 pct.	Ikke fremmøde**
Liberale erhverv	Lukket	Alle med	Alle med	Alle med

Note: *I modelberegningerne er der regnet på 20 pct. fremmøde for alle elever på hhv. ungdoms- og videregående uddannelser. Der er således ikke fraregnet de elever/studerende, som vurderes kvalitativt ift. yderligere fremmøde. **Der er enkelte grupper af studerende/elever, der godt kan have fremmøde.

Formålet med dette notat er at give en samlet vurdering af de foreslåede lempelser inklusive de kvalitativt vurderede elementer.

Som det fremgår af notatet fra ekspertgruppen for matematisk modellering er beregningerne præget af usikkerhed særligt i forhold til sæsoneffekt og adfærdændringer i befolkningen generelt som følge af genåbning, samt vaccineudrulningen. Af beregningerne fremgår, at der er rum for yderligere genåbning d. 6. april, når der tages højde for de åbninger, der allerede er gennemført fra den 8. februar til d. 22. marts. Der er regnet på tre samlescenarier.

Epidemien ser ud til at ville toppe i første halvdel af maj i de fleste scenarier. For at sætte tallene på antallet af nyindlæggelser i perspektiv, har sundhedsvæsenet i forbindelse med 2. Covid-19 bølge i en 3-ugers periode fra d. 15. december 2020 til d. 4. januar 2021 håndteret et gennemsnitligt dagligt antal nyindlæggelser på ca. 147. Antallet af nyindlæggelser d. 10 maj fremgår af notatet for de tre samlescenarier under forskellige antagelser af sæsoneffekt og adfærd. Samlescenarie 1 vil medføre omkring 163 daglige nyindlæggelser, der kan stige til knap 200 daglige nyindlæggelser i slutningen af maj, selv med en 75% sæsoneffekt og stabil adfærd. Samlescenarie 2 medfører omkring 109 daglige nyindlæggelser d. 10. maj, hvis der er en sæsoneffekt på 75% og en stabil adfærd. Samlescenarie 3 medfører 89 daglige nyindlæggelser ved en sæsoneffekt på 75%, hvis adfærden er stabil. Toppunkterne på epidemikurverne strækker sig over en periode på 1-2 uger.

SSI vurderer ikke det er sandsynligt med en sæsoneffekt på 100% af effekten estimeret i Sverige i foråret 2020, bl.a. da effekten forventeligt er mindre i kraft af de nuværende restriktioner Danmark. SSI vurderer, at en sæsoneffekt op til 75% er realistisk, om end der er store usikkerheder med denne vurdering. Hvis sæsoneffekten er 50% og smitteforebyggende adfærd aftager med 5%, vil antallet af nyindlæggelser i alle scenarier være betydeligt større.

Derudover er der beskrevet yderligere/alternative lempelser på baggrund af de kvalitative vurderinger. Det understreges, at enhver lempelse er forbundet med en øget aktivitet i samfundet, der vil kunne medføre smittetigninger, ikke kun relateret til aktiviteten, der åbnes, men også i relation til transport og evt. afledte møder som følge af åbning af aktiviteten.

Vi vurderer dog ikke, at åbning for udendørs gudstjenester for 50 personer medfører nogen effekt af betydning for smittespredningen. Denne aktivitet er sat til det laveste risikoniveau i de kvalitative risikovurderinger. Dette skyldes, at de omfatter relativt få personer og, at aktiviteten foregår udendørs og er kortvarig. Herudover kan risikoen evt. mindskes yderligere ved krav om nylig test.

Lempelsen for elever på erhvervsuddannelser med behov for praktisk undervisning, hvor der tillades 50% fremmøde forventes ifølge Børne- og Ungeministeriet at berøre 23.200 elever (heraf 11.500 afgangselever og 11.800 ikke-afgangselever) og 1.900 ansatte.

Lempelse til 50% fremmøde for afgangsstuderende på videregående uddannelser med praksisrelaterede elementer. Ifølge Uddannelses- og Forskningsministeriet er der i alt ca. 41.000 afgangsstuderende på videregående uddannelser med praksisrelaterede elementer svarende til 15 pct. af alle studerende på de videregående uddannelser. Det

skal herudover bemærkes, at normalsituationen for fremmøde på institutionerne er ca. 70 pct. En mindre gruppe af afgangsstuderende har samtidig i dag mulighed for fremmøde. Uddannelses- og Forskningsministeriet skønner, at det drejer sig om ca. 3.300 afgangsstuderende. Hertil kommer, at der vil fremmøde flere ansatte.

Selvom smitterisikoen ved de kvalitative risikovurderinger for begge åbninger vurderes som lav ved test to gange ugentligt, omfatter den knap 54.000 mennesker og vil derfor alt andet lige vil medføre en stigning i smittetrykket.

Ændring af forsamlingsforbuddet udendørs er i de kvalitative risikovurderinger vurderet til middel i forhold til andre lempelser, og til lav-middel ved krav om nylig test. Krav om test før offentlige forsamlings vil imidlertid være vanskeligt at håndhæve. Der kan være en interaktion med modelberegningerne ved, at åbninger på uddannelsesområdet kan føre til, at flere studerende også efterfølgende vil mødes i forsamlings udendørs. I modelgruppens beregninger er der i åbningsscenerier for uddannelsesområdet taget højde for nogen øget kontaktaktivitet i fritidslivet som følge af åbningen. Såfremt åbning af uddannelsesområdet alene medfører afledte udendørs forsamlings indenfor eksisterende netværk (klasser, grupper, hold) og eleverne/studerende i forvejen testes 2 gange ugentligt, vurderes effekten at være lille.

En lempelse af det udendørs forsamlingsforbud medfører formentligt begrænset stigende smittespredning i sig selv, hvis afstandskrav overholdes. Dog er der, når flere mennesker mødes, risiko for afledte effekter, herunder alkoholindtag med kontroltab og evt. afsmittende effekt ved at større forsamlings også mødes indenfor på trods af, at anbefalinger om kun at ses med fem personer i hjemmet fastholdes.

Det bemærkes, at testaktiviteten og smitteopsporingsindsatsen i de seneste måneder er blevet styrket, og der reageres hurtigt lokalt med fx hjemsendelse og lukning af institutioner og skoler, ligesom der er iværksat intensiverede testindsatser på sogneniveau ved stigende lokal smitte. Disse indsatser er der ikke særskilt taget højde for i modelberegningerne, og de bidrager til at styrke vores epidemikontrol.

Der er som nævnt flere usikkerhedsmomenter i både beregningerne og de kvalitative vurderinger. Nogle af disse er helt (sæsoneffekt) eller delvist (vaccineudrulning) uden for vores påvirkningsfelt. Andre afgørende faktorer har vi direkte indflydelse på (almen smitteforebyggende adfærd og testning/smitteopsporing). Det er afgørende at en genåbning kombineres med tiltag, der stiler mod at optimere på disse to forhold.

Den almen smitteforebyggende adfærd i befolkningen kan risikere at mindske på baggrund af mindre følelse af alvorlighed. Der bør derfor være fokus på en massiv kommunikationsindsats for at minimere normskred. Foruden vanlig information om hygiejne, afstand og minimering af social kontakt, kan der med fordel informeres om udendørs aktiviteter fordele smitemæssigt.

Den samlede forebyggende effekt af testning og deraf følgende isolering og smitteopsporing af positive bør ligeledes understøttes massivt kommunikationsmæssigt og logistisk.

Konklusion

Modelberegningerne viser, at der er rum for yderligere lempelser af restriktioner efter påske. Der er betydelig usikkerhed på epidemiudviklingen i modelberegningerne særligt i relation til sæsoneffekt, smitteforebyggende adfærd i befolkningen og vaccineudrulning, hertil er der også usikkerhed på effekten af lempelser på baggrund af de kvalitative risikovurderinger. SSI vurderer dog, at lempelserne på baggrund af de kvalitative risikovurderinger kan kombineres med både scenarie 2 og 3 i modelberegningerne afhængigt af, hvilken risiko man finder acceptabel. En genåbning kan kun ske under forudsætning af, at man hurtigt reagerer med smittedæmpende foranstaltninger ved tegn på stigende smitte ud over det forventede og, at man kommunikativt understøtter almen smitteforebyggende adfærd og testning.